Invoeren van een koningin…

…zekerheid boven alles…

- Veel koninginnen gaan bij invoeren verloren of worden beschadigd
- Over onderwerp is veel geschreven, veel methoden ontwikkeld
- Karl Weisz -> 999 invoermethoden, waarvan elke – volgens de uitvinder – de beste is

-> volg methoden met traditie, bewezen methoden; vaak ook eenvoudig

- Mislukte invoering van koningin ->
  - Gevolg van communicatieproblemen (feromonen)
  - Mismatch tussen
    - datgene wat een volk - gezien haar ontwikkeling – nodig heeft
    - En de koningin - gezien haar ontwikkeling – kan leveren
  - Gedrag

- Succesvol invoeren houdt rekening met groot aantal factoren
  - Toestand volk
  - Toestand koningin

Toestand van het bijenvolk

- Fase in het bijenjaar
  - Risicovol
    - Tijden van grote broedontwikkeling en volk gericht op zwermen
  - Minder risico
    - Maart - april
    - Eind augustus, september, oktober
  - Omgevingsfactoren die meewerken voor succes
    - Goed weer
    - Uitbundige dracht

De toestand van het volk enkele situaties…

- Moergoed volk…
  - Oude of niet geschikte koningin aanwezig
  - Darrenbroedige koningin aanwezig

- Moerloos volk
  - enkele uren
  - met gesloten redcellen
  - zonder broed
  - met eileggende werksters

- Groot of klein volk

- Nieuw gecreëerd volk

Toestand van de koningin

- Bevruchte – onbevruchte koningin
- Eilegcapaciteit/omvang feromoonproductie
- Ras/lijn

- *Scala aan unieke uitgangssituatie* waarbij de vraag is: welke methode is in deze situatie het meest geschikt?
- Hetgeen geschikt is, varieert mede afhankelijk van de *doelstelling van de imker, de mate waarin je genoemde factoren in de hand hebt en het risico die hij/zij wil nemen*?
- Kortom: een altijd en overal toepasbare oplossing is er niet.

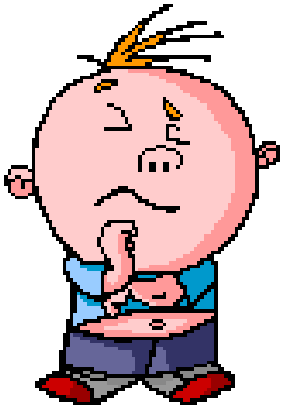

Een voorbeeld

- Een ‘waardevolle’ moer,
  - gekocht en ontvangen in kluisje, of
  - geteeld in een bevruchtingskastje

- Is er een veiligste methode van invoeren?

Hopeloos moerloos

- Een volk zonder open broed is zonder koningin verloren; nieuwe koningin makkelijker geaccepteerd

  → **volk moerloos maken**

  na 9 dagen….redcellen breken -> hopeloos moerloos … invoer met kluisje (achter suikerdeeg)

  of .. met wasdop

- Nadeel -> 9 dagen wachttijd

Moerloos en verenigen met nieuw volkje (EWK, Kieler) kan ook (krantenmethode)

Er zijn snellere maar **risicovolle** methoden

Direct invoeren met kluisje (Wohlgemut, opdrukkooitje, invoerkooitjes,).

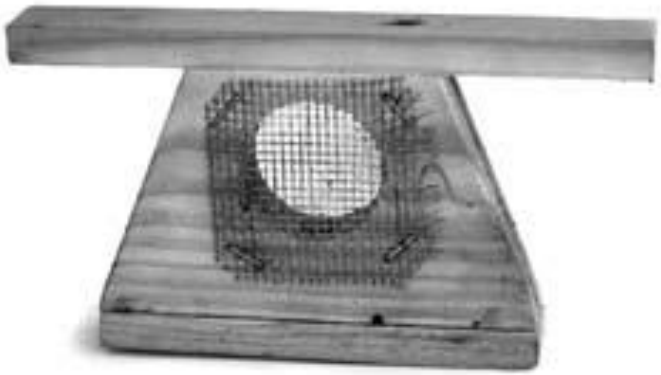

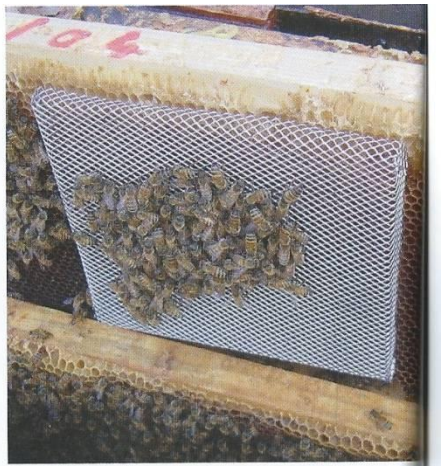

Klein/nieuw volk

- Hoe kleiner het volk, dat ontvangt, hoe veiliger het invoeringsproces…
- Jonge bijen accepteren nieuwe koningin beter

-> De veiligste methode: Creëer een nieuw volk om moer in te voeren

- **Broedaflegger, of**
- **Kunstzwerm**

Broedaflegger

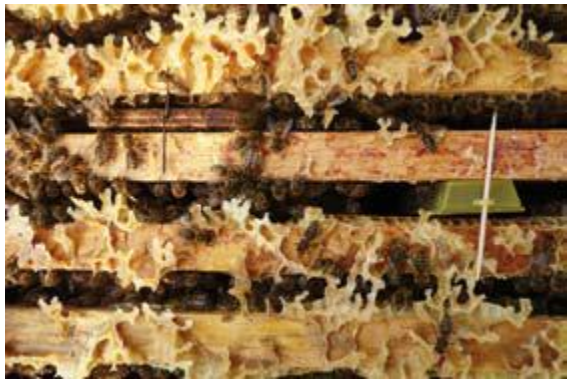

- Met (jonge) bijen en broed
- In drieraams of zesraams kastje
- Na 9 dagen invoeren met kluisje of wasdop

of

- Direct verenigen met EWK of Kieler (krantenmethode)
- Drieraams/zesraams kast uitbouwen of tzt verenigen

Kunstzwerm

- Met (jonge) bijen zonder broed
- In drieraams of zesraams kastje
- Koningin direct invoeren met kluisje/wasdop

of

- Direct verenigen met EWK of Kieler (krant)
- Drieraams/zesraams kast uitbouwen of tzt verenigen

Voorkeur voor kunstzwerm

- Laat eigen ontwikkeling koningin goed zien
- Vrij van broed; optimale varroabehandeling; schone start
- Op uniforme wijze samen te stellen; vergelijking van volk en koningin in eerste jaar al mogelijk

- Nadeel: in vergelijking met broedaflegger tragere ontwikkeling

Kluisje of wasdop?

- Meest gangbare methode -> **invoerkooitje**
- Aandachtspunten:
  - suikerdeeg
  - juni-augustus clipje minimaal 1 dag gesloten
  - Zorgvuldig inhangen: niet in honingrand duwen; toegang werksters uitsluitend via zijkanten.
- Alternatief: **wasdop**
- Voordeel:
  - Koningin is (korte tijd) beschermd (geen beschadigde poten)
  - Suikerdeeg niet nodig; geen afsluitclip te verwijderen
  - Dop hoeft niet te worden verwijderd

Wasdop

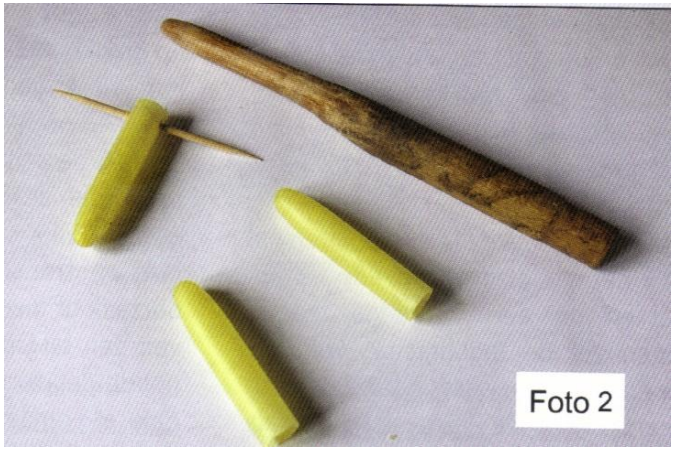

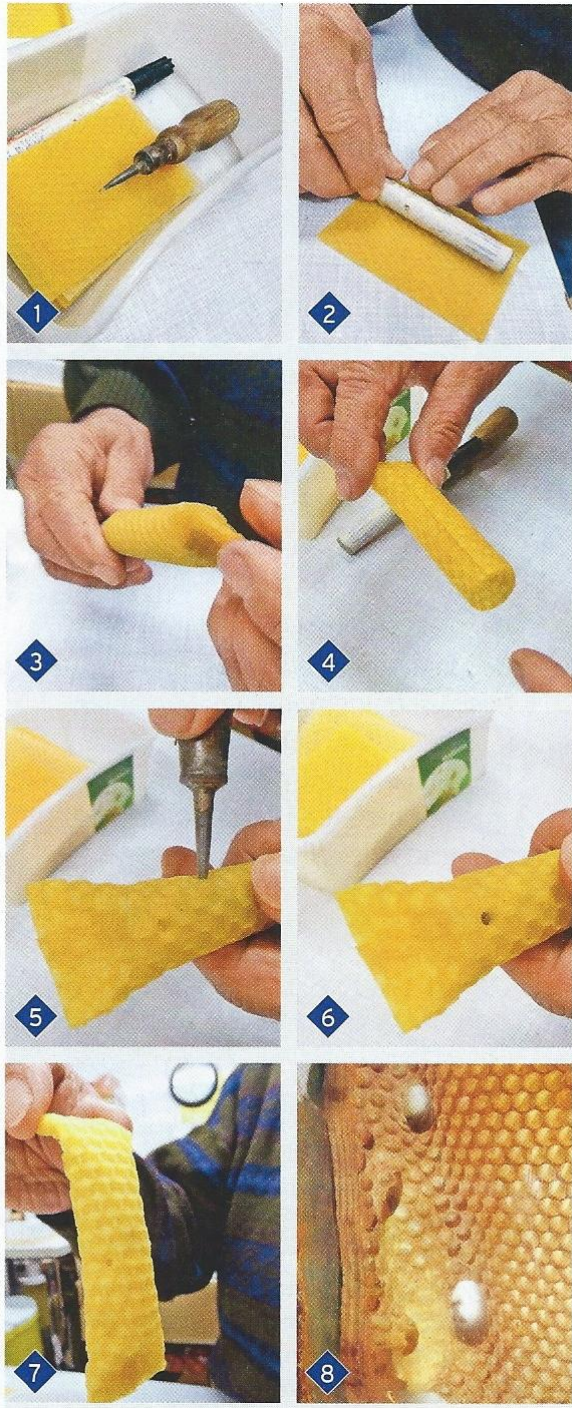

Discussie en vragen